

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Nikunen, S. - Teuri, R. - Levänen, A. 2022. Simulaatio oppimismenetelmänä antaa uusia näkökulmia lääkehoidon ohjaukseen. Talk-verkkolehti, Hyve / Health and Well-being 10.4.2022.

Link to the original publication: <https://talk.turkuamk.fi/blog/2022/04/10/simulaatio-oppimismenetelmana-antaa-uusia-nakokulmia-laakehoidon-ohjaukseen/>

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Simulaatio oppimismenetelmänä antaa uusia näkökulmia lääkehoidon ohjaukseen

10.04.2022

Kirjoittajat

Sirpa Nikunen THM, lehtori, Turun ammattikorkeakoulu

Riikka Teuri TtM lehtori, koulutusvastaava, Turun ammattikorkeakoulu

Anna Sevänen osastofarmaseutti, Varsinais-Suomen lääkehuolto, TYKS sairaala-apteekki

Lääkehoito ja sen ohjaus ovat keskeisessä osassa monen potilaan kokonaisvaltaisessa hoidossa. Siihen tarvitaan osastofarmaseuttien ja hoitotyöntekijöiden moniammatillista yhteistyötä. Simulaatio oppimismenetelmänä on oiva oppimismenetelmänä harjoitella esim. lääkehoidon ohjausta.

Turun ammattikorkeakoulun sairaanhoidon sekä ensihoidon, terveydenhoitotyön ja kätilökoulutuksen osaamisalojen yhteinen lääkehoidon asiantuntijatiimi on tehnyt tiivistä yhteistyötä Varsinais-Suomen lääkehuollon TYKSin sairaala-apteekin kanssa pitkään mm. lääkehoidon päivien järjestämisessä ja teemapäivien asiantuntijaluennoissa. Opiskelijat ovat päässeet osallistumaan niihin ja seuraamaan asiantuntijoiden esityksiä ajankohtaisista lääkehoidon asioista sekä moniammatillista keskusteluja. Uutena yhteistyön muotona järjestettiin osastofarmaseuteille simulaatiot lääkehoidon ohjauksesta marraskuussa 2021.

Moniammatillinen yhteistyö potilaan lääkehoidon onnistumisessa on tärkeää ja jokaisella siihen osallistuvalla ammattiryhmällä on oma roolinsa. Oman osaamisen lisäksi jokaisen lääkehoitoon osallistuvan on tunnistettava myös toisten ammattiryhmien rooli ja osaaminen. Tätä on hyvä rakentaa jo opiskeluaikana ja kehittää edelleen työelämässä.

Hoitotyön opiskelijoiden teemapäivät sisälsivät lääkehoitoa

Läákehoidon ja nestehoidon perusteiden opintoihin liittyen hoitotyön opiskelijoille järjestetään lukukausittain omat teemapäivät. Haluttiin syvempää farmakologian asiantuntemusta ja lisää moniammatillista näkökulmaa. Yhteistyössä osastofarmaseuttien kanssa ensimmäisen lukukauden lääkehoidon perusteiden teemapäivän aiheeksi sovittiin "Farmakologian perusteet – miten lääkkeet vaikuttavat elimistössä". Näin opiskelijat ovat saaneet hyvän pohjan farmakologian osaamiselleen ja käsityksen farmaseuttien roolista lääkehoidon kokonaisuudessa.

kuva: Pixels

Nestehoidon teemapäivän luennon aiheena on ollut Lääkkeiden yhteisvaikutusten tarkistamisen yleiset periaatteet, iv-lääkkeiden näkökulma. Tämä toisen lukukauden opiskelijoille suunnattu teemapäivä on antanut uusia näkökulmia yhteisvaikutusten tarkistamisesta ja huomioimisesta sekä avannut tarkemmin farmaseuttien roolia potilaan lääkehoidon toteuttamisessa. Opiskelijat ovat antaneet erittäin hyvää palautetta näistä luennoista. Ne ovat lisänneet myös opiskelijoiden tietämystä moniammatillisesta yhteistyöstä lääkehoidon toteuttamisessa.

Simulaation aiheena oli lääkehoidon ohjaus

Vastapalvelukseksi farmaseuttien luennoista lääkehoidon asiantuntijatiimi halusi tarjota jotain, josta osastofarmaseutit saisivat puolestaan lisää näkökulmia moniammatilliseen yhteistyöhön. Hoitotyön koulutuksessa paljon käytetty simulaatiomenetelmä on farmaseuteille vielä vieraampi. Päätettiin toteuttaa Health Campus Turun Simu Centerissä osastofarmaseuteille omat simulaatiot, joissa he pääsivät tutustumaan simulaation oppimismenetelmänä. Simulaatioiden teemaksi sovittiin potilaan lääkehoidon ohjaus, joka on lääkehoidon toteutumisen kannalta tärkeää ja jossa moniammatillinen yhteistyö hyödyttää potilasta erittäin paljon.

Osastofarmaseuttien työt ovat pitkään keskittyneet osastojen lääkehuoltoon ja lääkkeiden käyttökuntoon saattamiseen. Osastofarmaseuttien työnkuva on muuttumassa enenevässä määrin kliinisemmäksi, jolloin se sisältää potilaan ohjausta, lääkityksen ajantasaistamista ja lääkehoidon arviointia. Potilaan lääkitystiedon ajantasaistamisen taskukortti on julkaistu Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä syksyllä ja sen käyttöönotto ja laajempi hyödyntäminen ovat vielä työn alla. Tämän pohjalta simulaation aiheiksi valikoitui osastolla tapahtuva uuden lääkkeen käytön ohjaus potilaalle sekä potilaan puhelinohjaus. Simulaatioskenaarioiden tarkempi suunnittelu toteutui ammattikorkeakoulun lääkehoidon opettajien sekä opetussairaanhoitajan toimesta.

Simulaatiot antoivat uusia näkökulmia potilaan lääkehoidon ohjaukseen

Simulaatiot toteutettiin kahdessa pienryhmässä, joissa molemmissa oli noin 12 osastofarmaseuttia. Simulaatio oli lähes kaikille osastofarmaseuteille uusi oppimismenetelmä. Etukäteen oli valittu toimijoina olevat osastofarmaseutit. Ammattikorkeakoulun opettajat toimivat simulaatioiden vetäjinä ja yhdessä sairaanhoidon opiskelijoiden kanssa potilaan ja omaisen roolissa.

Osastofarmaseutit pitivät simulaatiota hyvin mielenkiintoisena ja käytännönläheisenä oppimismuotona. Debriefing-keskustelu oli melko vilkasta: osallistujat kokivat saaneensa uusia ajatuksia omaan työhönsä sekä rohkeutta potilaan lääkehoidon ohjaukseen. Vaikka vain osa osallistujista pääsi itse konkreettisesti toimijaksi simulaatioissa, heidän mielestään simulaation seuraaminen ja oppimiskeskusteluun osallistuminen toivat hyödyllisiä oivalluksia ja uusia näkökulmia omaan toimintaan jatkossa. Keskustelua käytiin paljon myös moniammatillisuudesta potilaan lääkehoidon ohjauksessa ja ammattiryhmien rooleista yhteistyössä.

Moniammatillinen yhteistyö lääkehoidossa jatkuu

Laadukas lääkehoidon toteuttaminen vaatii moniammatillista yhteistyötä. Tällöin on tärkeä ymmärtää kaikkein toimijoiden roolit ja tehtävänkuvat. Nyt toteutuneissa simulaatioissa oli mukana osastofarmaseutteja ja lääkehoidon opettajia. Tällaisen yhteistyön avulla voidaan nostaa kummankin ammattiryhmän rooli konkreettisesti keskusteluun. Näin pystytään paremmin myös välittämään tuleville hoitotyön ammattilaisille moniammatillisuuden merkityksen lääkehoidon toteuttamisessa.

Lähteet

Brock D, Abu-Rish E, Chiu CR, Hammer D, Wilson S, Vorvick L, Blondon K, Schaad D, Liner D & Zierler B. 2013. Republished: interprofessional education in team communication: working together to improve patient safety. Postgraduate medical journal, 89(1057), 642-651.

Kumpusalo-Vauhkonen A, Järvensivu T, Mäntylä A (toim.) 2016. Moniammatillisuus ikäihmisten lääkkeiden järkevän käytön edistämisessä – kansallinen selvitys ja suositukset. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea. Fimea kehittää, arvioi ja informoi julkaisusarja 8/2016.

Saatavilla <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/130794/Moniammatillisuus%20ik%C3%A4ihmisten%20l%C3%A4kkeiden%20j%C3%A4rkev%C3%A4n%20k%C3%A4yt%C3%B6n%20edist%C3%A4misess%C3%A4%20kansallinen%20selvitys%20ja%20suositukset.pdf?sequence=1>

Kumar A, Kent F, Wallace EM, McLelland G, Bentley D, Koutsoukos A, & Nestel D. 2018. Interprofessional education and practice guide No. 9: Sustaining interprofessional simulation using change management principles. Journal of interprofessional care, 32(6), 771-778.

Tyks sairaala-apteekki ja kehittämispalvelut 2021. Lääkitystiedon ajantasaistamisen taskukortti.